

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **J. K.**
státní příslušnost: X
t. č. pobytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2024, č. j. OAM-1117/ZA-ZA11-ZA17-2023,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem sporu je zákonnost rozhodnutí, kterým žalovaný zastavil řízení o opakované žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Soud se musel vypořádat s otázkou, zda skutečnosti, které žalobce nově uvedl – problémy s rodinou, která neakceptuje náboženské vyznání jeho ukrajinské přítelkyně –, neměly žalovaného vést k opětovnému věcnému posouzení jeho žádosti.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. První žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal v červnu roku 2022. Jako důvod uvedl, že má v Česku přítelkyni – Ukrajinku, která musela utéct před válkou a dostala tu pobyt. Kromě toho by zde chtěl dokončit své vysokoškolské vzdělání. Jejich vztah trvá již rok a půl. Na Ukrajině, kde dříve žil i žalobce, spolu bydleli v Sumech. Plánovali se vzít. Žalobce měl v plánu najít si zde byt. Přítelkyně by se pak k němu nastěhovala. Do Uzbekistánu by ho mohla následovat až po svatbě.
3. Žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu. Žalobce poté neuspěl ani se žalobou, kterou zdejší soud zamítl rozsudkem ze dne 25. 1. 2023, č. j. 41 Az 26/2022-50.
4. Dne 14. 8. 2023 žalobce podal opakovanou žádost. V ní uvedl, že vyznává islám a v Česku žije se svou ukrajinskou přítelkyní, která je křesťankou. Pokud by s ní odjel žít do své vlasti, nelíbilo by se to jeho rodičům, kteří vyznávají islám. Od předchozí žádosti se změnilo to, že se jeho rodiče začali vyjadřovat proti jejich vztahu. Jiné důvody nemá.
5. Žalovaný rozhodnutím ze dne 5. 1. 2024, č. j. OAM-1117/ZA-ZA11-ZA17-2023 („rozhodnutí žalovaného“), shledal opakovanou žádost žalobce nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení podle § 25 písm. i) zastavil. Neshledal důvody pro nové posouzení žádosti. Žalobce uvedl totožné důvody podání žádosti o mezinárodní ochranu jako uváděl v předchozím řízení. Zejména snahu žít v Česku spolu s jeho ukrajinskou přítelkyní. Nově tvrzená skutečnost, že si rodiče žalobce nepřejí jeho vztah, nesvědčí o tom, že by mu hrozilo pronásledování nebo vážná újma. Uzbekistán je silně sekularizovaná země. Ani zřeknutí se islámu není trestné. Proto není důvod předpokládat, že by vztah s osobou jiného vyznání obecně měl vyvolávat problémy. Pokud by žalobce měl potíže se svými rodiči, může se obrátit na příslušné státní orgány.
6. Ke snaze žalobce vést rodinný život v Česku žalovaný okázal na úpravu zákona o pobytu cizinců. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, plyne, že azylové řízení nemá sloužit jako prostředek k legalizaci pobytu cizinců. Žalobce tedy neuvedl žádnou skutečnost, která by žalovaného měla vést k opětovnému meritornímu posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu.

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

7. **Žalobce** namítá, že v jeho případě zde nebyly podmínky pro zastavení řízení. Rozhodnutí žalovaného nevyhovuje požadavkům na odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení o opakované žádosti. Již v předchozím řízení žalobce uváděl, že má problémy kvůli svému vztahu k ukrajinskou přítelkyní a také kvůli tomu, že se zřekl islámu. Žalovaný dostatečně nezhodnotil žalobcovy rodinné vazby – vztah žalobce s přítelkyní, se kterou plánují svatbu a společný život. Žalobcův nucený návrat do Uzbekistánu by znamenal nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.
8. Otázkou nepřipustnosti žádosti se žalovaný nezabýval komplexně z pohledu možnosti udělení mezinárodní ochrany. I navzdory neuvedení nových skutečností nelze opakovanou žádost shledat nepřipustnou, jestliže se od předchozího pravomocného rozhodnutí zásadním způsobem změnila situace v zemi původu žadatele. Žalovaný dostatečně nezjistil skutkový stav. Mylně uvádí, že žalobce předložil pouze tvrzení, která mohl uplatnit v předchozím řízení.

9. **Žalovaný** nesouhlasí. Žalobce podle něj neuvedl žádnou novou skutečnost, která by byla z pohledu zákona o azylu relevantní a odůvodňovala by opětovné meritorní posouzení jeho opakované žádosti. Žalovaný řádně zjistil skutkový stav a zabýval se všemi relevantními skutečnostmi. Zopakoval důvody, které vedly k rozhodnutí o zastavení řízení. K legalizaci pobytu může žalobce využít k instituty zákona o pobytu cizinců.

IV. Hodnocení věci soudem

10. Žaloba *není důvodná*.
11. Podmínky přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu stanovuje § 11a odst. 1 zákona o azylu. Při hodnocení, zda je opakovaná žádost přípustná, musí žalovaný posoudit, zda (a) cizinec uvedl (nebo se objevily) nové skutečnosti nebo zjištění, které (b) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a (c) svědčí o tom, že by cizinec mohl čelit pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.
12. Podle § 10a odst. 2 zákona o azylu pak platí, že se v případě nepřípustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.
13. Unijní základ tohoto ustanovení představuje čl. 40 procedurální směrnice, který upravuje tzv. *následné žádosti*. V odst. 2 umožňuje členským státům nejprve provést předběžné posouzení, zda se objevily nebo zda žadatel předložil nové skutečnosti nebo zjištění týkající se posouzení, zda lze žadatele uznat za osobu požívající mezinárodní ochrany podle kvalifikační směrnice. Musí se jednat o nové skutečnosti nebo zjištění, které *významně zvyšují pravděpodobnost uznání žadatele za osobu požívající mezinárodní ochrany* (odst. 3). Zároveň podle odst. 4 tohoto ustanovení mohou členské státy rozhodnout o dalším posuzování žádosti, pouze pokud dotyčný žadatel *nemohl v předchozím řízení bez vlastního zavinění uvést skutečnosti uvedené v odstavcích 2 a 3 tohoto článku*, zejména při využití svého práva na účinný opravný prostředek podle článku 46.
14. Z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí obsahovat odůvodnění o tom, že „1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, bod 19).
15. V tomto případě ovšem skutečně nevystaly takové nové skutečnosti, které měly žalovaného vést k opětovnému meritornímu posouzení opakované žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Pokud jde o jeho vztah s přítelkyní a snahu zůstat s ní v Česku, touto skutečností se žalovaný zabýval již ve svém prvním řízení. Jednalo se prakticky o jediný důvod, pro který žalobce žádost o mezinárodní ochranu vůbec podal. Nejedná se tedy o žádnou novou

skutečnost. Žalobce proto nemá pravdu, pokud žalovanému vyčítá, že se dostatečně nezabýval jeho rodinným životem. To totiž žalovaný dělat vůbec nemusel.

16. Ve svém předchozím rozsudku, kterým soud zamítl žalobu žalobce proti rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany, sice soud žalovanému částečně vytkl že řádně neposoudil, zda by vycestování žalobce nebylo s ohledem na jeho rodinný život v Česku v rozporu s mezinárodními závazky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Rozhodnutí žalovaného o první žádosti však soud přesto nezrušil, protože žalobce ve vztahu k uvedenému ustanovení nevznášel žádné námitky.
17. S účinností od 1. 7. 2023 však druhý odstavec § 14a nemá písmeno d) a za vážnou újmu tedy nepovažuje, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Rodinné vazby žadatelů o mezinárodní ochranu na území Česka, které dřívější judikatura považovala za relevantní právě z pohledu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, tak již nyní relevanci pro udělení doplňkové ochrany nemají. Žalobce podal svou opakovanou žádost až po nabytí účinnosti příslušné novely zákona o azylu. Proto i pokud by ve vztahu ke svému rodinnému životu uvedl nové skutečnosti, tak by již s ohledem na uvedenou změnu právní úpravy nemohly vést k novému meritornímu posouzení jeho žádosti.
18. Za novou skutečnost, o které žalobce v předchozím řízení nemluvil, lze považovat tvrzení, že se jeho rodiče „začali vyjadřovat“ proti jeho vztahu s přítelkyní. Žalovaný má však pravdu, že se nejedná o skutečnost, která by alespoň potenciálně mohla mít relevanci z pohledu azylu nebo doplňkové ochrany. To, že rodiče žalobce nesouhlasí s jeho vztahem – byť se tak děje z náboženských důvodů –, totiž neznamená, že by žalobci mohlo z jejich strany hrozit pronásledování nebo vážná újma. Žalobce neuváděl, že by se tento nesouhlas měl projevit takovým způsobem, že by žalobci ze strany jeho rodičů hrozilo natolik závažné jednání, že by porušovalo jeho základní lidská práva.
19. V azylovém řízení nese břemeno tvrzení výhradně žadatel. Je tedy na něm, aby uvedl takové skutečnosti, které mohou svědčit o tom, že mu v případě návratu do vlasti hrozí jednání zakládající pronásledování nebo vážnou újmu. To platí tím, spíše v řízení o opakované žádosti, kde se obvykle se žadatelem neprovádí pohovor [§ 23 odst. 2 písm. b) zákona o azylu]. Žalobce ovšem žádné takové skutečnosti neuvedl.
20. V obecné rovině pak žalobce správně namítá, že by rozhodnutí o opakované žádosti o mezinárodní ochranu mělo obsahovat také posouzení toho, zda se obecná situace v zemi původu nezměnila do té míry, že tato změna sama o sobě mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Takové posouzení v rozhodnutí žalovaného chybí. V tomto případě to však soud nepovažuje za vadu. Žalobce totiž v průběhu správního řízení ani v žalobě netvrdí, že by k jakékoliv relevantní změně poměrů v Uzbekistánu od posledního posouzení jeho žádosti došlo. O žádné zásadní změně nemluví ani informace o zemi původu, ze kterých žalovaný vycházel, a které jsou součástí správního spisu.
21. Žalovaný tedy dostatečně vyhověl požadavkům, které judikatura klade na odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce totiž opravdu oproti své předchozí žádosti netvrdí nic nového, co by mělo relevanci z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany. Lze proto konstatovat, že nesplnil podmínky pro opětovné meritorní posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu.

Žalovaný postupoval správně, pokud jeho opakovanou žádost posoudil jako nepřipustnou a řízení o ní zastavil.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

22. Soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl.
23. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Proto mu soud nepřiznal právo na jejich náhradu.
24. Pro úplnost soud dodává, že nerozhodoval o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku jeho žalobě, neboť bezodkladně rozhodl ve věci samé.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

Brno 8. března 2024

Martin Kopa, v. r.
samosoudce